

2010-06-09
Dnr 43-2010:337

Skolbeslut för grundskola

efter tillsyn i Fröviskolan
i Högsby kommun

Rektorn vid Fröviskolan
Frövivägen 3 b
579 32 Högsby

Tillsyn i Fröviskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurs 1–9

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Fröviskolan och Högsby kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Fröviskolans resultat är sämre än genomsnittet för riket. I skolan finns kunskap, både bland lärare och rektorn om de låga resultaten. Vissa insatser görs i skolan för att öka måluppfyllelsen, dels i enskilda ämnen dels i hanteringen av de elever som av olika anledning behöver extra stöd i något ämne. Det finns en flexibilitet kring stödet som gör det möjligt för eleverna att under den vanliga lektionstiden att antingen få stöd i den ordinarie undervisningen eller att få särskilt stöd i den så kallade Verkstaden eller i Resursskolan. Därutöver har även eleverna i de högre årskurserna något som kallas Stöd- och utvecklingstid, då eleven, i samråd med sina föräldrar, kan välja olika ämnen där kunskaper behöver utvecklas. Däremot finns det i skolan inte ett lika uttalat arbete för att gemensamt inspirera och motivera elever då det inte direkt föreligger något uttalat stödbehov. *Skolinspektionen poängterar vikten av att skolan har höga förväntningar på elevernas förmåga som en viktig del för utvecklingen av skolans resultat.*

Skolinspektionen har i tillsynen av Fröviskolan identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Skolan ger inte alla elever förutsättningar att lägst nå målen för utbildningen (Läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, 2.2 Kunskaper)
- Skolans individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen uppfyller inte förordningens krav (7 kap. 2 § grundskoleförordningen)
- Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav (14 a kap. 8 § skollagen och 2 § förordning om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling)
- Skolans skriftliga bedömningar uppfyller inte förordningens krav (7 kap. 9 § grundskoleförordningen)
- Åtgärdsprogrammen uppfyller inte förordningens krav (5 kap. 1 § grundskoleförordningen)
- Studiehandledning på modersmål ges inte till alla elever som är i behov av det (5 kap. 2 § grundskoleförordningen)
- Rektorn tillser inte att eleverna i Fröviskolan tillhandahålls den studie- och yrkesvägledning som de har rätt till (Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektors ansvar)
- Rektorn deltar inte i elevvårdskonferenser i tillräcklig omfattning (3 kap. 4 § grundskoleförordningen)
- Rektorn beslutar inte om undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas för en elev (2 kap. 15 § grundskoleförordningen)

Bedömningarna redovisas i bilaga 2.

Rektor och Högsby kommun har ansvar för att Fröviskolans brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast 3 månader från den dag beslutet för Högsby kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Högsby kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna.

Skolbeslut

Tillsyn i Fröviskolan

Högsby kommun

2010-06-09

4 (13)

Dnr 43-2010:337

I ärendets slutliga handläggning har deltagit undervisningsråden Christina Aro Östgren och Gun Bystedt Nordqvist.

På Skolinspektionens vägnar

Allan Westerdahl
Enhetschef

Malin Lundquist
Undervisningsråd/föredragande

Kopia till:
Högsby kommun

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan

Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för grundskolan

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Högsby kommun under våren 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Fröviskolan den 4–5 maj.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett kommunbeslut. Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/tillsyn).

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Fröviskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Frövi skola intervjuades rektorn, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av Fröviskolan

Tabell 1.: Antal elever på Fröviskolan

Fröviskolan	Antal elever
Förskoleklass	21
Grundskola	360

Källa: Fröviskolans egna uppgifter 2010-05-06

I Högsby kommun finns tre rektorsområden. Fröviskolan hör till rektorsområde 1. Rektorsområde 1 omfattar förskoleklass, grundskola årskurs 1–9, skolbarnsomsorg och förskoleverksamhet. I skolan finns även en särskild undervisningsgrupp, den så kallade Inskolningsgruppen, för nyanlända elever med annat modersmål än svenska. Inom skolans område finns också en kommunövergripande särskild undervisningsgrupp som benämns Resursskolan. Förskoleverksamheten och skolbarnsomsorgen berörs inte i detta beslut utan i kommunbeslutet.

Eleverna i förskoleklass och årskurserna 1–6 kommer från närområdet medan verksamheten i årskurserna 7–9 har hela kommunen som sitt upptagningsområde. Rektorsområde 1 leds av en rektor och en biträdande rektor

.

Tillsynsprotokoll för Fröviskolan

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper



Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag



Lärarnas bedömning och utvärdering



Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering



Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande



Tillit till elevens förmåga



Trygghet och studiero



Enskild elevs rätt

Bedömning och betyg



Undervisningstid och val



Särskilt stöd



Studie- och yrkesvägledning



Avgifter



Rektorns beslutsfattande



Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att skolan inte ger eleverna förutsättningar att lägst nå målen för utbildningen.

Författningsstöd:

Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, 2.2
Kunskaper

Motivering:

År 2009 genomfördes nationella ämnesprov i matematik och svenska i årskurs 3 för första gången. Enligt Fröviskolans egna sammanställningar var det i matematik 95,6 procent av eleverna som nått kravnivån på proven respektive 91,3 procent i svenska.

Fröviskolan redovisar måluppfyllelsen utifrån de nationella ämnesproven i engelska, matematik och svenska i årskurs 5. För åren 2004–2009 konstaterar Skolinspektionen att resultaten, utifrån kravnivån i matematik, under denna period har förbättrats med 32,4 procentenheter.

Av den sammanställning som Skolinspektionen begärt in av skolans resultat i årskurs 3 och 5 framgår att inte alla elever når målen i samtliga ämnen. Lägst måluppfyllelse i årskurs 5 når skolan i svenska som andraspråk, där 75 procent av eleverna uppnår målen. I engelska och matematik är det 84,8 procent respektive 93,9 procent som uppnår målen. I övriga ämnen är måluppfyllelsen 96,9 procent.

Utifrån de tre variablerna andel elever i årskurs 9 som uppnått målen i samtliga ämnen, andel behöriga till nationellt program samt genomsnittligt meritvärde, är Fröviskolans måluppfyllelse betydligt lägre än för riket år 2009. Sett över en femårsperiod uppvisar skolan samma låga resultat med något undantag. År 2009 var det endast 65,5 procent av eleverna som nådde målen i alla ämnen. Matematik är det ämne där Fröviskolan uppvisar lägst måluppfyllelse. Biologi, fysik och kemi är exempel på ämnen där det är mer än tio procent av eleverna som inte når målen.

Andelen flickor som når målen i alla ämnen har under en femårsperiod legat under riket. År 2009 var det 13,2 procentenheter lägre än riket. De ämnen där differensen till riket är som störst för flickor är matematik, moderna språk samt idrott och hälsa. I ämnet matematik är det 21,2 procent av flickorna som inte når målen jämfört med rikets 7,0 procent. Sett över en femårsperiod varierar pojkarnas resultat mer än flickornas och

år 2009 är pojkarnas resultat nästan tio procentenheter lägre än riket. Även för pojkarna är det i ämnet matematik som avvikelserna till riket är som störst. I Fröviskolan är det 17,6 procent av pojkarna som inte når målen i matematik, jämfört med rikets 7,8 procent.

Vidare finns det stora skillnader mellan flickors och pojkars resultat gällande andelen elever som får betyget Mycket väl godkänt. I ämnet hem och konsumentkunskap är det endast 2,0 procent av pojkarna som får betyget Mycket väl godkänt, medan det är 30,3 procent av flickorna. I riket är motsvarande siffror för pojkarna 11,2 procent respektive 34,2 procent för flickorna. I ämnet slöjd är det ingen som uppnår betyget Mycket väl godkänt i jämförelse med riket där 19,9 procent uppnår Mycket väl godkänt.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att Fröviskolans individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen inte uppfyller förordningens krav.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

Uti från de exempel av individuella utvecklingsplaner som Skolinspektionen har tagit del av visar det sig att elevernas individuella utvecklingsplaner inte i tillräcklig omfattning relaterar till de nationella målen, skolans ansvar är alltför otydligt samt att det är svårt att utläsa vad eleven ska utveckla för att nå längre i sin kunskapsutveckling. Insatserna för att eleven ska nå en högre måluppfyllelse är ofta lagda på vad eleven själv ska göra, till exempel att "eleven ska koncentrera sig mer" eller "fortsätta som förut". Av elevintervjuer med de äldre eleverna framkommer att det ibland kan vara svårt för eleven att förstå vad eleven ska utveckla för att nå de högre betygen. Se vidare Skolverkets allmänna råd och kommentarer kring den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen.

I årskurs 5 och 6 ges inte skriftliga omdömen i varje ämne som eleven får undervisning i. De omdömen som ges redovisar inte de naturorienterade och de samhällsorienterade ämnena var för sig. Eleverna får inte heller skriftliga omdömen i teknik.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Trygg lärandemiljö****Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att skolans plan mot kränkande behandling inte uppfyller författningarnas krav.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen

2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling.

Motivering:

Fröviskolan har en plan mot kränkande behandling som benämns Likabehandlingsplan. Till stora delar uppfyller den lagens krav, men det saknas specifika åtgärder utifrån en aktuell kartläggning vad skolan ska påbörja och genomföra under året och eleverna har inte heller medverkat vid framtagandet av planen. Det saknas även en redogörelse över hur förra årets planerade åtgärder genomfördes. Elever och personal har inte kännedom om planen och saknar därmed kunskap om de rutiner som är fastställda då kränkning förekommer. Se vidare Skolverkets allmänna råd och kommentarer för att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Bedömning och betyg****Bedömning:**

Skolans skriftliga bedömningar uppfyller inte enligt grundskoleförordningens krav.

Författningsstöd:

7 kap. 9 § grundskoleförordningen

Motivering:

I Fröviskolan utfärdas skriftlig bedömning då en elev inte uppnår de mål i ett ämne som enligt kursplanen ska ha uppnåtts i slutet av det nionde skolarbetet. Den skriftliga bedömningen ska innehålla en bedömning av elevens kunskaper i ämnet. Enligt Skolverkets Författningskommentarer för likvärdig bedömning och betygsättning (s. 10) ska den skriftliga bedömningen beskriva elevens studieutveckling och innehålla information om vilka mål som har uppnåtts. De exempel på skriftlig bedömningar som Skolin-

spektionen har tagit del av från Fröviskolan redovisar istället vad eleven inte har gjort eller inte har uppnått.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Särskilt stöd****Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att skolans åtgärdsprogram inte alltid uppfyller grundskoleförordningens krav.

Författningsstöd:

5 kap. 1 § grundskoleförordningen

Motivering:

Av de åtgärdsprogram, som Skolinspektionen har tagit del av från Fröviskolans årskurser 7–9, framkommer att skolans insatser beskrivs alltför otydligt och att insatserna sällan är relaterade till andra mål än att nå betyget Godkänt i ett eller flera ämnen. Av åtgärdsprogrammen framgår att eleven till exempel ska få tid i en liten grupp eller använda sin så kallade Stöd- och utvecklingstid mer effektivt. Däremot framgår det inte konkret vad som behöver åtgärdas och hur detta ska genomföras.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Särskilt stöd****Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att skolan inte tillhandahåller studiehandledning i modersmål i den utsträckning som behövs.

Författningsstöd:

5 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

I Fröviskolan finns elever som inte får studiehandledning på sitt modersmål trots att rektorn bedömt att det finns elever som har detta behov.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Studie- och yrkesvägledning****Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att rektorn inte tillser att eleverna i Fröviskolan tillhandahålls den studie- och yrkesvägledning som de har rätt till.

Författningsstöd:

Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, 2.6 Skolan och omvärlden och 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Elever i årskurs 9 i Fröviskolan uppger att de har haft svårt att få information, att studie- och yrkesvägledaren är svår att komma i kontakt med och att de inte har fått hjälp med kontakten med olika gymnasieskolor. I skolan finns det elever som istället har känt sig tvungna att vända sig till andra skolors studie- och yrkesvägledare för att få tillförlitlig information. Detta förhållande bekräftas av lärarna. Rektorn är medveten om problematiken och frågan har lyfts till skolchefen. Enligt Skolverkets allmänna råd och kommentarer kring studie- och yrkesorientering (s. 14) är det viktigt att studie- och yrkesorienteringen organiseras så att informationsinsatserna når alla elever och att informationen är aktuell och tillgänglig när eleverna behöver den.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Rektorns beslutsfattande****Bedömning:**

Rektorn deltar inte elevvårdskonferenser i tillräcklig omfattning.

Författningsstöd:

3 kap. 4 § grundskoleförordningen

Motivering:

I Fröviskolan delar rektorn och skolans biträdande rektor på ansvaret att delta och fatta beslut på skolans elevvårdskonferenser. Rektorn har rätt att i undantagsfall utse annan än sig själv till ordförande i elevvårdskonferensen. Det är dock viktigt att möjligheten inte används i sådan omfattning att man i praktiken kringgår bestämmelserna om att rektorn ska ingå som ledamot i elevvårdskonferensen.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Rektorns beslutsfattande

Bedömning:

Rektorn behöver förvissa sig om och besluta vilka elever som ska få undervisning i svenska som andraspråk.

Författningsstöd:

2 kap. 15 § grundskoleförordningen

Motivering:

I Fröviskolan sker det vanligtvis en dialog mellan undervisande lärare och rektorn angående om en elev ska följa kursplanen i svenska eller svenska som andraspråk. Rektorn uppger i intervju att det inte alltid tas något beslut men att han med stor sannolikhet kan säga att alla elever läser enligt den kursplan som de ska.